

20.4.2009

Dnro 3908/4/07

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Esittelijäneuvos Lea Haapkylä

Vakuutusoikeus ei tehnyt päätöksen jälkitöitä kohtuullisessa ajassa

1

KANTELU

Kantelija pyysi 18.12.2007 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä oikeusasiamiestä tutkimaan vakuutusoikeuden menettelyä tapaturmavakuutuslainsäädäntöön perustuvan päätöksen lähettämisessä.

Vakuutusoikeus antoi Kantelijan tapaturmavakuutusasiassa päätöksen 5.6.2007. Päätös postitettiin hänelle kuitenkin vasta 5.9.2007 eli kolme kuukautta ratkaisun tekemisen jälkeen. Kantelija pyysi vakuutusoikeudelta selvitystä asiasta, mutta hän ei kertomansa mukaan saanut kyselyyn vastausta. Kantelija arvosteli päätöksen postittamisen pitkää aikaa ja pyysi oikeusasiamiehen toimenpiteitä asiassa.

3

RATKAISU

Tapahtumat

Vakuutusoikeus käsitteli 5.6.2007 istunnossaan Kantelijan tapaturmavakuutuslainsäädäntöön perustuvan valitusasian, jonka jälkeen käynnistyi ns. jälkityövaihe. Istunnon jälkeen esittelijä viimeisteli taltion sekä laaditti istuntopöytäkirjan, minkä jälkeen asia siirrettiin jaoston jäsenille 6.6.2007. Jaoston jäsenten hyväksyttyä päätöstaltion muutoksineen puheenjohtaja toimitti asiakirjat tekstinkäsittelyyn 11.6.2007, jossa se oli 20.7.2007 asti. Tämän jälkeen asia palautui vielä esittelijälle. Esittelijän kesäloma oli alkanut 25.6.2007 ja heti loman päättymisen jälkeen eli 2.7.2007 alkoi hänen virkavapautensa, joka kesti 31.8.2007 saakka. Palattuaan töihin esittelijä tarkasti taltioon tehdyt korjaukset, monistutti päätöstaltiot ja toimitti asiakirjat osaston laamannille nähtäväksi. Päätöksen postitus tapahtui 5.9.2007.

Kantelija pyysi 10.9.2007 puhelimitse vakuutusoikeudelta selvitystä asian jälkityövaiheista. Tiedottajalakimies/toimimies, jonka tehtävänä on vakuutusoikeuden työjärjestyksen 50 §:n mukaan vakuutusoikeuteen saapuneisiin kirjelmiin vastaaminen, keskusteli asiasta jaoston puheenjohtajan ja esittelijän kanssa. He totesivat, että jaosto ei ryhdy ratkaistun asian osalta laatimaan kirjallista selvitystä. Tiedottajalakimiestä pyydettiin sen sijaan ilmoittamaan Lahtiselle, että tämä voi puhelimitse tiedustella esittelijältä menettelystä asian käsittelyssä.

Kantelija toimitti tämän jälkeen vakuutusoikeuteen 14.9.2008 päivätyn asiaa koskevan kirjallisen tiedustelun, joka ohjattiin esittelijälle. Esittelijä katsoi puheenjohtajan kanssa käymänsä keskustelun mukaisesti, että tämäntyyppiseen kyselyyn vastaaminen kirjallisesti ei ollut ratkaisukokoonpanon tehtävä, eikä esittelijä näin ollen vastannut kirjeeseen. Vakuutusoikeus ei sen

sijaan kyennyt selvittämään sitä, miksi kyselyä ei toimitettu toimimiehelle/tiedottajalakimiehelle, jonka tehtäviin kuuluu vakuutusosoikeuteen saapuneisiin kirjelmiin vastaaminen.

Arviointia

Suomen perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Yksittäisen virkamiehen virkatehtävien viivytyksettömästä hoitamisesta säädetään valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentissa.

Vakuutusosoikeuden antaman ratkaisun jälkeen käynnistyvässä jälkityövaiheessa on useita vaiheita. Istunnosta laaditaan pöytäkirja, päätöstalioon tehdään korjauksia, asiakirjat kiertävät tarkastavalla jäsenellä ja puheenjohtajalla, päätös kirjoitetaan puhtaaksi, esittelijä tarkistaa päätöksen, asiakirjat kopioidaan, päätös allekirjoitetaan ja lopuksi asiakirjat menevät laamannille, joka lukee kaikki osastonsa ratkaisut. Laamannin tarkastusmenettelyn tarkoituksena on ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden valvonta. Tämän jälkeen asiakirjat menevät postitusta varten lähettämöön. Tähän jälkityövaiheeseen kuuluu keskimäärin aikaa noin kuukausi. Näkemykseni mukaan korjaukset ja puhtaaksikirjoitukset on tarkistettava huolellisesti, jotta ulosmenevä päätös vastaa istunnossa tehtyä ratkaisua. Edellä kerrottuihin jälkityövaiheisiin kuuluu siis väistämättä jonkin verran aikaa.

Kantelijan tapaturmavakuutuslain mukaisen päätöksen postitus kesti vakuutusosoikeudessa kolme kuukautta. Saadun selvityksen mukaan toukokuussa ja kesäkuussa 2007 ratkaistujen asioiden keskimääräinen jälkityöaika oli noin 34 päivää. Kantelijan asian jälkityöt ja päätöksen postittaminen kesti siis vajaat kaksi kuukautta keskimääräistä kauemmin.

Arvioidessani Kantelijan asian jälkityöaikaa, tulen siihen johtopäätökseen, että se oli liian pitkä. Eräänä syynä asian viipymiselle oli se, että kysymyksessä oli kesäaika ja se, että asian esittelijän kesäloman jälkeen alkoi välittömästi hänen lähes kaksi kuukautta kestänyt virkavapautensa. Edellä kerrotut syyt selittävät osaltaan Kantelijan asian pitkää jälkityöaikaa. Katson kuitenkin, että esittelijän kesäloma ja virkavapaus olisi edellyttänyt, että päätettyjen juttujen jälkityöt tehdään ennen hänen lomansa ja virkavapautensa alkamista tai huolehditaan asian etenemisestä muutoin. Kantelijan asian pitkä jälkityöaika osoittaa mielestäni sen, että töiden järjestely ei toiminut vakuutusosoikeudessa asianmukaisesti. Korostan, että päätökset tulee kaikissa olosuhteissa lähettää valittajalle kohtuullisessa ajassa.

Vakuutusosoikeuden työjärjestyksen 50 §:n mukaan toimimiehen tehtävänä on vastata tarvittaessa vakuutusosoikeuteen saapuneisiin kirjelmiin, siltä osin kuin niitä ei oteta vakuutusosoikeuden diaariin tai liitetä asian asiakirjoihin. Kantelijan syyskuussa 2007 sekä puhelimitse että kirjeitse esittämiin selvityspyyntöihin pitkästä jälkityöajasta ei kuitenkaan annettu vastausta. Jokaisen oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ei näin ollen toteutunut, minkä johdosta katson, että vakuutusosoikeus on laiminlyönyt velvollisuutensa.

4

TOIMENPITEET

Saatan vakuutusosoikeuden tietoon käsitykseni, jonka mukaan päätöksen jälkityöt tulee kaikissa oloissa tehdä kohtuullisessa ajassa. Kiinnitän myös huomiota siihen, että tiedusteluihin tulee

vastata asianmukaisesti. Vakuutusosikeuden ylituomari on ilmoittanut keskustelleensa toimisto-
tohenkilökunnan kanssa siitä, miten tiedusteluihin tulee työjärjestyksen mukaan vastata. Va-
kuutusosikeuden laamannit ovat puolestaan käyneet vastaavanlaisen keskustelun hinkäyttö-
henkilökunnan kanssa. Näkemykseni mukaan tämäntyyppinen arviointi on tärkeää, jotta vas-
taavanlaisia laiminlyöntejä ei vastaisuudessa tapahdu. Lähetän ratkaisun tiedoksi vakuutusoi-
keudelle.